

Preu
de subscripció:
4'50 ptes. l'any
Un número:
20 cts.

Torroella de Montgrí, 29 de juliol de 1923.

Redacció i
Administració:
Ateneu
Montgrí

L'Escola Dominical i els Pomells de Joventut

I. — Les Festes de Joventut

Aviat farà tres mesos que va celebrar-se la Festa de Joventut organitzada per l'Escola Dominical i els Pomells de Joventut d'aquesta vila. En un ambient d'apatia i peresa intel·lectual com el que ens envolta, no és pas estrany — i el lector se'n farà prou càrrec — que no ens haguem decidit fins ara a exposar per alt enllà sos resultats pràctics i a publicar nostres impresions sobre la mateixa. I encara ens reca d'executar-ho per tal de no ferir susceptibilitats, i no diem d'aixecar polèmiques, per que avui per avui entre nosaltres, les discussions de volada com fora aquesta per son objecte, no les veiem possibles, enartats com ens trobem per la política *a la menuda*. Però les moltes i significades persones que moralment i materialment ens apoiaren, deuen haure esment de si l'esperança que posàrem en aquell esforç suprem coronat amb la Festa de Joventut, ha resultat fallida; si la nostra obra — Pomells, Escola Dominical — ha conseguit plena vitalitat com a conseqüència.

Per altra banda, llunyana ja la fressa de la lluita electoral, hom podrà examinar més plàcidament la puresa d'ideals patriòtics de la benemèrita Joventut aplegada en torn de la Santa Bandera dels Pomells. I així, per una volta haurà estat profitosa nostra peresa intel·lectual.

* * *

El Festival de la tarda del dia de Pasqua Florida resultà un esplèndid homenatge al Sr. Folch i Torres, sense que l'Escola Do-

minical amb la seva secció de Gimnàsia rítmica deixés de fer-li un paper vistent; però si bé nombrosos Pomellistes de dins i fora vila feren acte de presència, el públic general podia ser més nombros; els seients en una quarta part al menys estaven buits; alguns altres foren cedits gratis a personalitats mereixedores de les atencions de la Direcció de l'Escola. En resum, el Festival fou un èxit moral; un fracàs econòmic. L'economia no estigué a l'altura dels ideals patriòtics del Jovent: encara els joves i els homes i dones pares de família, no estan en un mateix nivell; la butxaca i l'ideal encara estan en pugna.

* * *

Però l'abnegació de les noies grans que constitueixen el Pomell *Gemma*, passant a captar pels carrers de la vila acompanyades de la cobla; la de les distingides senyores que formaven la Comissió Organitzadora de la Festa, que de casa en casa demanaven una almoina pels Pomells i l'Escola Dominical i la correspondència que en dites cases trobaren a llur sacrifici, havien salvat per endavant la situació; i l'Escola Dominical pogué pagar tots els gastos, força crescuts, de la Festa, ha pogut satisfer plenament els deutes ocasionats pel teatre nou i més a més tingué recursos per establir un bonic repertori de jocs per les nenes, com el croquet, els trapecis i el basquetball i arreglar per a l'esport un bonic pati davant l'edifici i prop la carretera de l'Estarfit.

Demés creiem que sobrarà una quantitat suficient per proveir la sala d'espectacles d'una llanterna projectora de cossos opacs, amb la qual en cada sessió de les tardes

dels dies de festa podran ser projectades interessantíssimes vistes d'actualitats.

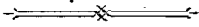
El desenrotlló material de l'Escola és satisfactori. Però cal molta cura per anar deixondint l'entusiasme públic i per correspondre dignament al favor de tanis benefactors com té, gràcies a Deu, la mentada institució.

* * *

Té enemics l'Escola? Es clar que'n té. Però, què ens importa si tenim les simpaties de tot el jovent culte de nostra vila. Però... deturem la ploma, que ja entrariem a parlar de l'acció de cultura de l'Escola Dominical i de retruc dels Pomells de Joventut; i avui ja havem molestat prou el lector i no volem abusar fins a fer-nos pesats, de la Direcció d'aquest periòdic que ens permet alternar en aquestes planes saturades d'amor a la Cultura i a l'ideal, en les quals es mou el món de l'Esperit dins una Torroella tan aferrada a la prosa.

Altre dia, doncs, glossarem l'acció educativa de l'Escola i parlarem de l'enlairada missió a complir per part dels Pomells de nostra encontrada.

F. VIVER, PVRE.

Poesies

d'En Pere de Tera

Per subscripció popular, a la qual contribuí **Emporion** i amb la cooperació del Ajuntament de Badalona, acaba d'editar-se aquest llibre com un homenatge pòstum a la memòria del jove poeta.

En Pere de Tera i Fanals originari de família torroellenca, va néixer a Badalona en 1887, morint a la mateixa ciutat en 1918.

De caracter simpàtic i generós, no cal dir que intimà desseguida amb nosaltres, quan per primera volta el varem conèixer.

Ens parlava de literatura, d'excursions a realitzar, de poesia... Qui li hagués hagut de dir que no podria arribar al cim desitjat!

La seva vida fou truncada quan anava a

entrar en plenitut; amb tot s'havia ja revelat com un excelent poeta. N'Antoni Bori i Fontestà, pare de la seva muller, li havia ensenyat els viarany.

Era un enamorat de la natura, molt aïmant de les excursions. Nostres lectors recordaran les belles proses, d'ell, que publicavem sempre que venia a Torroella, impresions de les correrries que feia per nostres muntanyes.

Espós model, sentia un ver amor per la seva companya. «Poemes de ma llar», que forma part del llibre, ens ho diu prou.

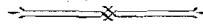
Aprofitant el temps que'l deixava lliure el treball quotidià, a més de conrear la poesia, col·laborava en diferents periòdics, tractant qüestions d'art i política. L'any 1914 el Consistori dels Jocs Florals de Barcelona li premià «El roure de la Selva». Fou lloreat, també en el de Cardona, Sant Gervasi, La Escala i altres.

Malhauradament, quan sols tenia trenta anys, arribà la seva hora, no poguent-se complir el seu anhel:

*De la llar i l'amor tanta pau i dolcesa
remerciem a Déu; són grans felicitats.*

*Amb l'esposa preguem que enllà de la vellesa
la mort arribi un jorn per a tots dos plegats.*

E. VIÑAS

E C O S

Nosaltres no podem sortir al carrer, no podem anar a passeig. Quasi cada vegada que sortim de casa, arpleguem noves demostracions de la pobresa espiritual de nostra gent. Anem a presenciar una festa de cultura física, i ens tiren aigua al vi ofenent nostres orelles amb la estupidesa del reneç: són poques les vegades que la cultura espiritual i la cultura física, poden ser vistes en amigable companyia. Deambulem pels carrers, i ens fereix els ulls com una escopetada un ròtul curt, però curull d'errades. Fa

pocs dies en un de tres paraules notàrem tres faltes d'ortografia: sort que era escrit en català! Les errades dels altres, no les remarcuem: ells de sí ja són una errada vergonyosa, una aberració de l'intel·lecte, una rutina deplorable.

Els ròtuls, com les cartes en castellà, no ens importa que estiguin curulls d'errades; però si que valdria la pena que els catalans foren correctes: veritat que fa més de sis anys que està fixada l'ortografia catalana; però no exigim massa als bons botiguers; ells no tenen la culpa de les faltes ortogràfiques de sos ròtuls: ¿perqué no podria passar pels carrers, com un esmolet, un parell de vegades a la setmana, un catalanista, cridant: "¿qui té ròtuls, targetes o altres coses per corregir?"

* * *

Si em plagués fer l'apologia de nostra vila, tindriem demostracions, al menys aparents, de sa intensa vida cultural i patriòtica. Mireu: un Ateneu, centre de cultura intel·lectual: una Escola Dominical, per a l'educació del jovent; una Delegació, de joves sobretot, de Nostra Parla; un Casal Nacionalista en formació, etc...

Però manca una cosa insignificant: el cor del poble. Els habitants de la Lluna — ja recordarà el subtil llegidor a qui ens referim — encara es troben isolats en les terres fenícies. Llur esperit ha produït tota aquesta sèrie de apariències culturals. Els fenícis, per ara aplaudeixen; però ¡ai! llur cor voluble encara té sentors d'auserda; encara no s'és entregat heroicament als braços de la cultura.

L'estrella llu en l'horitzó. Fenícia encara ronxa en son cau infecte.

* * *

Una cosa estranya ens ha succeït. Abans, confessem-ho noblement, érem monàrquics. I creïem Torroella (no la directora, la aristòcrata) republicana. Avui, som republicans de cos i d'ànima. I creiem que Torroella no és, ja, republicana. No obstant farem constar que dintre el camp pur de les idees, en unes elec-

cions on no hi hagués personalismes, la gent s'abstindria de votar. No té idees.

Perquè no és republicana Torroella? Perquè... els soviets li fan por.

Això pot ser una mostra de bon seny. Però també pot ser una mostra de covardia, d'incomprensió i d'egoisme.

Un descobriment: sense pensar-ho, Torroella és feixista; En Mussolini aquí seria el gran home.

* * *

Quines coses, valga'm Déu! s'escapen de la ploma, quan hom escriu a corre-cuita! Feixisme a Torroella?

Feixisme és força autoritària en el fons; feixisme és aglutinant de forces conservadores. I nosaltres, qui a tongades hem figurat entre conservadors, ni conservadors som; nosaltres no ostentem com a bandera de combat cap mena d'idea. Si patim d'això: d'atonía intel·lectual, de manca d'idees. Els peus per ballar, els peus pel futbol, el ventre per les brenades i sortides a l'Estartit; tota altra cosa és fingida, és foc d'encenalls. El cap? L'idea? Allà a les apartades regions d'Europa hi ha qui discorre per nosaltres, qui vetlla per la conservació de la ciència i de la societat. Aquí en ple instint, en plena inconsciència, anem tirant, anem caminant com uns borrecs, Rússia, Itàlia, Alemanya, Cooperativisme, Feixisme, Nacionalisme, Espanyolisme... Quines coses tant llunyanes! Aquí Torroella: Fenícia.

Oh mot terrible: què n'expresses de coses! Com botirien certes animetes egoistes, si compreguessin tot el que volem significar amb aquest antipàtic nom tan dit i repetit en aquestes columnes, com uns assots que flagel·len nostres animes...

FENÍCIA !!!

LUCIANUS

IRIDOL VINTRÓ

calma tot seguit el MAL DE CAIXAL

Venda: Farmàcies Pou i Garcia. — Torroella de Montgrí.

BANCO DE

INSCRITO EN LA COMISARIA
PALAFRUGELL - SAN FELIU DE GUIXOLS

Capital : 2.000.000

Desembolsado : 1.000.000 de Ptas.

BALANCE GENERAL EN

SEGUN MODELO FORMULADO POR EL-

ACTIVO

I. Caja y Bancos		1.592.442'57
Caja y Banco de España	636.084'04	
Bancos y Banqueros	956.358'53	
Moneda y billetes extranjeros		
II. Cartera.		853.437'07
Efectos de comercio de 30 a 90 días	182.239'45	
Efectos de comercio hasta 30 días	562.354'61	
Títulos :		
Fondos públicos	83.031'56	
Otros valores.	5.811'45	
III. Créditos		1.086.628'42
Deudores con garantía prendaria	317.297'84	
Deudores a la vista	449.698'58	
Deudores a plazo		
Deudores en Moneda Extranjera (Valor efectivo).	319.632	
IV. Inmuebles		75.461'86
V. Mobiliario e Instalación		107.808'14
Muebles y cajas	70.869'87	
Gastos de constitución	36.938'27	
VI. Accionistas		
VII. Acciones en cartera.		1.000.000'
VIII. Cuentas de orden y diversas		211.381'50
		<hr/>
		4.905.159'56
IX. Nominales.		1.800.955'
Valores en Cuenta Corriente	525.280	
Depósitos voluntarios	950.675	
Depósitos necesarios	325.000	
		<hr/>
		6.706.114'56

PALAFRUGELL

REGIA DE LA BANCA PRIVADA

LA BISBAL - TORROELLA DE MONTGRÍ

de Pesetas

Reservas : 190.000 Ptas.

30 DE JUNIO DE 1923

CONSEJO SUPERIOR BANCARIO

PASIVO

I. Capital.		2.000.000
II. Fondos de reserva		190.000
Estatutaria.	75.000	
De previsión.	115.000	
III. Acreedores.		2.314.195'21
Acreedores a la vista	1.855.541'03	
Cuentas de Ahorro	47.160'48	
Acreedores hasta el plazo de un mes		
Acreedores a mayores plazos	160.253'70	
Acreedores en Moneda Extranjera (Valor efectivo)	275 240	
IV. Efectos y demás obligaciones a pagar		4.389'10
V. Aceptaciones		
VI. Cuentas de orden y diversas		251.059'40
VII. Pérdidas y Ganancias		145.515'85
		<u>4.905.159'56</u>
VIII. Nominales.		1.800.955
Cuentas Corrientes en valores	525.280	
Depositantes por depósitos voluntarios	950.675	
Depositantes por depósitos necesarios.	325.000	
		<u><u>6.706.114'56</u></u>

Sportives

LA REUNIO GENERAL DEL C. D. M.

Amb grossa concurrència, el diumenge dia 15 va tenir lloc al Teatre Jou la primera reunió general convocada per la Junta Directiva del Club Deportivo Montgrí.

Oberta la reunió pel President senyor Marull, prengué la paraula el Tresorer del Club, senyor Matas, donant lectura a una de les fulles volants, amb les quals la Junta amb la major discreció i encert, ve donant compte de la situació econòmica de l'entitat pel mitjà de la publicació d'aquestes fulles.

Seguidament el Secretari senyor Tauler, va llegir una acurada memoria aont s'hi detalla el nombre de partits jugats; els resultats dels mateixos amb el número de gols enrats a favor i en contra dels nostres equipiers; la vida escendent del Club; la correspondència rebuda i cursada; l'augment considerable que ha experimentat la llista de socis, els quals passen actualment de 400; etc.

Acaba el Secretari la seva memoria, fent afinades consideracions sobre les altes valors educatives que entranya l'obra que realitza el Club.

El President, de nou prengué la paraula planyent se de certs rumors propalats per alguns socis, quals rumors efecten l'honorabilitat dels elements dirigents de l'entitat. Prega als reunits, que si creuen observar deficiències o irregularitats en l'acció que la Junta realitza, portin les seves queixes en el si de les reunions, pro que s'abstinguin de censurar grollerament per taules de café i recons de taberna.

Un silenci perllongat, palesa l'aprobació de les paraules del President, més aquest, insistint més encare, acaba al ludint directament a varis dels reunits. Aquells s'apressen en donar tota mena d'explicacions i excuses; fent protestes d'amor al Club i d'adhesió a la Junta.

Esdevinguent banals i interminables les explicacions donades per alguns dels individus assenyalats pel president, l'associat senyor Simón, intervé fent ressaltar la conveniència de trencar aquella discussió que portava l'assemblea en un terreny molt poc edificant.

Així s'acorda; i recullint l'ordre de les opinions exposades per uns i altres, el cronista va proposar a la general l'adopció dels següents acords:

1er. Que s'exposi en públic una pissarra, en la qual es dongui compte de la situació econòmica del Club.

2ón. Que s'imprimeixin seguidament els estatuts per els quals es regeix l'entitat i es reparteixin entre els socis.

3er. Que es prengui l'acord d'expulsar a tot soci que's dediqui a malparlar i a restar autoritat als individus de la Junta Directiva, sempre que naturalment, no hi hagi lloc a queixa.

Tots tres acords es prengueren per unanimitat.

I finalment el senyor Mascort, després de dedicar un sentit elogi i de congratular-se de la bona tasca de la Directiva, proposa per aquesta un vot de gràcies.

Amb el major entusiasme va finir la reunió.

OFF-SIDE

NOTA: Per manca d'espai deixem de ressenyar els darrers partits de futbol. En parlarem en el nombre proper.

El Banc de Palafrugell

Avui publiquem en nostres planes el nou balanç que el Banc de Palafrugell ofereix a la consideració del públic. Aquesta prestigiosa entitat bancària que d'una faisó tan intensa intervé en el desenrotlló de la nostra vida industrial i comercial, en remetrens amb el present balanç una detallada exposició de les operacions realitzades, a-senyala amb elles la ruta ascendent, per mitjà de la qual, a vingut a parar en una envejable situació econòmica. Y, ultra posar en evidència la sana i assenyada direcció que l'orienta per tant bons camins, aquest balanç, té per nosaltres una valor més alta. Amb ell s'ens crida a tots, especialment als torroellencs, per a que vinguem a col·laborar en una obra, la finalitat de la qual no es altra, que la d'aconseguir que'l Banc de Palafrugell sia l'entitat capdal que representi en el Baix-Empordà sobretot el baluart del crèdit, base essencial dels nostres negocis i de la nostra economia.

Tenim davant nostre tots els periòdics de la comarca, ells son els orgues d'opinió de les poblacions en les quals el Banc de Palafrugell més fundament actua. i uns i altres, s'esforcen en ponderar la consistència efectiva i les excepcionals dots de seguretat, de

benefici i de garantia que ofereix la nostra banca comarcal.

Voldriem que Torroella s'en donés compte del desenrotllé i de l'avenç sempre progressiu del Banc de Palafrugell. Aixís potser alguns esprits encascats per la rutina, eixirien d'aquest ambient parasitari que els ofega per a llançar-se de ple a una nova vida, vida que s'adaptaria a les corrents modernes que el Banc de Palafrugell ofereix a casa nostra, com una deu de treball i de riquesa productiva.

PALET

NOTICIES

De la nostra festa major. — L'orquestra «Montgrins», ha sigut contractada al Cafè Coll, i per amenitzar els balls i concerts del «Centre Recreatiu», la «Antiga Principal» de La Bisbal. A més hi haurà interessants partits de futbol al camp del Club Montgrí.

Naixement. — L'esposa de nostré amic i consoci, n'ignaci Capella ha donat a llum un infant vingut al món amb tota felicitat.

Rebin els pares i avis, del infantó, nostra enhorabona.

Visitant. — Ha estat a Torroella el culte arquitecte D. Jeroni Martorell el qual, visità els nous locals per a escoles.

La font del Forn de la Calç. — S'han acostat a nostra redacció algunes veïnes del barri de Sta. Catherina queixant-se de que per l'abús que fan alguns individus, apenes si queda aigua en el pou del Forn de la Calç. La qualitat inmillorable d'aquella aigua i la situació del barri donen la raó an els reclamants. Sols per les més imperioses necessitats caldrà autoritzar el consum d'aigua, evitant que alguns la freguin amb portadores per a fins agrícoles.

Visitants. Han vingut a Torroella on han donat començ a l'estiueig les distingides famílies del Doctor Don Josep Sala, de D.ª Victòria Galí, de Don Enric Vintró, de Don Ferran Sais, de Dou Josep Ramió i altres que sentim no recordar.

Estartit. — Amb la cooperació dels «Montgrins», s'han celebrat les festes de Sta. Agna, accedint a Estartit una nombrosa gernació.

Resultà molt mogut el partit de futbol, causant extranyesa que és concedís la copa disputada sense acabar el partit per causa de no haver-se respectat l'arbitr.

Hi ha una nombrosa colònia estiuejant i la concurrència als banys és considerable.

S'establert un servici diari tarda i mati de Torroella a l'Estartit.

Festes majors veïnes. — S'han celebrat la de Ullà i Estartit veient-se molt concorregudes de torroellencs, sobretot la del barri marítim, que com cada any la gent va a sopar a la platja, acudint-hi més gent, aquest any per inaugurar-se el camp de futbol, en el qual si jugà un partit entre els primers equips de Torroella i La Escala.

Les calors. — L'onada de caló ha arribat també a Torroella on passen uns dies veritabement xafagosos.

Els camps estan ressecs i sembla que la pluja es va fent indispensable per a salvar la collita d'estiu.

El VII volum de les «Publicacions Empordà». — S'ha posat a la venda i comença a reparir se entre els subscriptors el VII volum de les «Publicacions Empordà», en el qual hi son aplegades totes les composicions premiades en els Jocs Florals de l'Empordà, que tingueren lloc a Castelló d'Ampuries.

De l'Ateneu Empordanès. — El subsecretari de l'Ateneu Empordanès, En Sebastià Corredor i Granés, per tal d'atènyer una de les finalitats que persegueix aquesta entitat, donarà una sèrie de conferències en varies poblacions del Baix-Empordà, encaminades a establir lligams de relació i cooperacions entre les diverses entitats culturals de la part baixa de l'Empordà i l'Ateneu Empordanès.

DR. NOGUER MORÉ

Dermatòleg. Sifiliògraf per oposició de Hospital de la Santa Creu, de Barcelona.
CONSULTA A GIRONA: Sols el primer dissabte de cada mes. Cort Real, 14, 1er.

Radium - Anàlisis d'Orina i Sang.

València, 200, pral. - Barcelona.

Volta aèria a Catalunya

«Penya de l'Aire»

Està ja definitivament acabat el reglament d'aquest concurs internacional d'aviació que organitza la «Penya de l'Aire» per a primers del proper mes de setembre.

• L'objectiu que es segueix amb aquest concurs, no es altrà que la vulgarització i la propaganda aviatòria per tota Catalunya; a aquest fi es decanta l'organització del mateix. La Volta serà de turisme amb molts aterrisatges en diferents poblacions, etapes curtes que sumen un total de 600 km. i que es correran en tres dies, els 7, 8, i 9 de setembre.

El circuit no pot donar-se encara per definitiu, doncs depen de les gestions prop d'algunes poblacions per l'establiment de terrenys d'aterrisatge, cosa molt difícil a la nostra terra. No obstant podem adelantar que serà en el sentit següent: De Barcelona cap a l'Empordà i Girona, remontant se després fins a Puigcerdà; des d'allí atravesant tota la la província de Lleida, fins a la capital; de Lleida a la província de Tarragona i seguint per la costa, retorn a Barcelona.

La classificació general es farà d'acord.

amb un encertat «handicap» que posarà tots els concorrents en igualtat de condicions i permetrà prenguin part a la Volta tota classe d'aparells i motors, amb lo que es aconseguirà major nombre de participants.

«Penya de l'Aire» ens prega públicament per a que arribi a coneixement de tots els seus socis, que tant en la «Volta aèria a Catalunya», com en el concursos comarcals de Vich i Sabadell, els socis que desitjin pendre part com a pasatgers en els diferents recorreguts i en les dites poblacions, poden passar a inscriures a la secretaria de la Penya, Plaça del Teatre, 2. Així mateix, els que desitjin actuar de Comissaris auxiliars, cronometradors, controls, etc.

A les poblacions escales del circuit fins avui visitades, han rebut el concurs amb gran entusiasme i han contestat donant tota classe de facilitats per a la preparació dels camps d'aterrisatge, organització de l'etapa, contribuint als premis i despeses del concurs.

Pronostiquem un gran èxit per la nostra aviació i pels entusiastes elements directors de la «Penya de l'Aire».

Imp P. RIBAS.—Representant a Torroella, EDUARD VIÑAS.

CHOCOLATES

PIERAY & BRUGUERAS

TARRAGONA

PÍDASE EN TODAS PARTES